

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 150: Forslag til lov om ændring af udlændinge-loven. (Opholdstilladelser til voldsramte kvinder m.v., fremstilling for fremmede repræsentationer med henblik på udsendelse).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 17/1 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Da vi i 1992 havde udlændingeloven til en af de mange behandlinger, den har været igennem her i Folketinget i de senere år, så var en af ændringerne, at den periode, hvori det er muligt at inddrage en opholdstilladelse, blev forlænget fra 2 til 3 år. Og ved den lejlighed var udvalgsflertallet optaget af, at denne forlængelse ikke måtte ramme den gruppe af kvinder, som bliver udsat for vold i deres ægteskab.

Og så blev der senere – i 1993 tror jeg det var – nedsat et udvalg vedrørende udenlandske kvinders integration og retsstilling i Danmark, og dette udvalg har her sidste efterår afgivet sin første betænkning, og af denne betænkning fremgår det, at der indtil nu har været en ret restriktiv praksis, når der drejer sig om inddragelse af opholdstilladelse til den gruppe kvinder, idet vold i ægteskabet aldrig har ført til, at man undlod at inddrage opholdstilladelsen, hvis kvinden havde været her i mindre end 2 år.

Jeg skal ikke gå betænkningen igennem i enkeltheder – dem kender vi vel alle – men kun sige, at udvalget anbefaler, at man ikke fremover lægger den afgørende vægt på opholdets længde, men i stedet ser mere på den konkrete situation. Og det er vi i Socialdemokratiet godt tilfredse med, fordi det i disse sager lægger hovedvægten på de konkrete mennesker og deres situation i stedet for at lægge vægten på, skal vi sige mere stive principper, så den del kan vi helhjertet støtte.

Den anden del af det fremsatte forslag giver hjemmel til, at politiet om fornødent kan fremstille en udvist udlænding for hjemlandets repræsentation.

Baggrunden for dette forslag er, at udenlandske ambassader meget ofte og efter min vurdering meget forståeligt ikke ønsker at give rejselegitimation og lign. til en borger, uden at de har haft lejlighed til at se vedkommende. Det er vel et rimeligt krav og et krav, som jeg også tror at danske myndigheder stiller til deres borgere.

Men som loven er i dag, kan en udvist udlænding nægte at tage kontakt med sit lands repræsentation, og det betyder i realiteten, at vedkommende på den måde kan tiltvinge sig og tiltvinger sig adgang til et ophold her i landet, fordi han ikke har en rejsehjemmel og udvisningen dermed ikke kan effektueres. Vi erkender, at det vil være et ophold, som ofte foregår i fængsel, men det er dog et ophold her i landet. Og vi finder ikke, at det er rimeligt, at man på den måde ved at nægte at medvirke kan få en de facto-opholdstilladelse her. Vi støtter derfor også denne del af forslaget.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Vi er i Venstre tilfredse med, at regeringen nu fremsætter forslag om, at udlændinge, der modsætter sig udrejse, kan tvinges til at lade sig fremstille for den myndighed, der skal udforme indrejsepapirer til hjemlandet.

Vi har faktisk selv i et spørgsmål til ministeren foreslået denne ordning. Men belært af erfaringerne fra retspraksis med hensyn til andre bestemmelser vil vi nøje følge, om bestemmelsen bliver taget i brug, og om den er tilstrækkelig for, at domstolene vil afsige de nødvendige kendelser; ellers må bestemmelsen senere strammes op.

Med hensyn til forslaget om de voldsramte kvinder er vi naturligvis i Venstre tilfredse med, at ministeren har trukket dette forslag som ændringsforslag til en anden lov, fordi det var i

strid med grundloven. Vi beklager stærkt, at det var nødvendigt at skrive til Folketingets formand og gøre dette gældende. Og vi er også kedede af, at vi ikke fik betænkningen oversendt til Folketinget for længst.

Vi har i Venstre fuld forståelse for, at kvinder, der er gift med mænd, der er dømt for vold mod dem, har et problem. Derfor er det da også allerede nu muligt efter udlændingeloven at tage særligt hensyn til disse kvinder og give dem opholdstilladelse efter en meget konkret vurdering.

Men det forslag, ministeren nu fremsætter, er en åben ladeport. Og det er, så vidt vi kan se, et helt nyt opholdsbegreb, ministeren på denne måde indfører i udlændingelovgivningen.

Dertil kommer, at jeg synes, ministeren har et problem med mændenes retssikkerhed. Lovforslaget drejer sig jo om voldsramte kvinder, men faktisk kan en kvinde efter lovforslaget, som vi læser det, begå en strafbar handling ved at rejse strafbar anklage mod en uskyldig mand og dernæst få opholdstilladelse. Det er jo aldeles uacceptabelt.

Jeg vil også godt her i dag spørge ministeren, hvorfor og på hvilken baggrund ministeren mener, at dette skulle være et særlig udbredt problem. Mener ministeren, at udenlandske mænd er særlig voldelige? Det er jo ikke noget, politiet har kunnet bekræfte. Og det er heller ikke bekræftet i den betænkning, der lægges til grund for lovforslaget.

Det fremgår af bemærkningerne, at den vold, som enhver altså kan påberåbe sig, uden at det er dokumenteret, skal virke som et selvstændigt opholdsgrundlag. Betyder det, at regeringen nu gør op med det hidtidige hovedprincip om, at tilknytningen til Danmark er meget afgørende?

Jeg kan sige, at vi i Venstre, som vi plejer, vil arbejde grundigt med lovforslaget. Ud fra betænkningen og høringssvarene vil vi stille en stribe spørgsmål for at få uddybet, hvad forslaget indebærer af konsekvenser. Men på forhånd kan jeg meddele, at vi er imod, at der indføres et nyt opholdsgrundlag. Det er at gå den helt forkerte vej.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstod ikke helt fru Birthe Rønn Hornbechs spørgsmål, der gik på, om udenlandske mænd var specielt voldelige. Hvorfor skulle det her have noget med udenlandske mænd at gøre? Det forstår jeg ikke helt. Det kan jo f.eks. typisk

være danske mænd, som banker deres thailandske koner. Så jeg mener, medmindre jeg kan få en forklaring, at spørgsmålet er ilde anbragt.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg er altid så glad, når hr. Søren Søndergaard kommer herop og siger, at der er noget, han ikke forstår, for så får jeg jo mere taletid. Jamen det vil svaret jo så vise, når spørgsmålet bliver stillet skriftligt, og det bliver det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Fru Birthe Rønn Hornbech var tilsyneladende også usikker på, hvor mange mennesker det rent faktisk drejede sig om. Og dér kan jeg henviser til udtalelsen fra Københavns Kommune, der oplyser, at der blev lavet en opgørelse, hvor det viser sig, at det for Københavns Kommune stort set drejer sig om ca. 27 sager om året og på landsplan i størrelsesordenen 100 sager om året.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg synes nok, det var et noget flot svar, fru Birthe Rønn Hornbech gav til hr. Søren Søndergaard. Fru Birthe Rønn Hornbech, der plejer at bryste sig af, at hun kan tal og statistikker forfra og bagfra, er formodentlig ganske udmærket vidende om, at omkring i hvert fald 60 pct. af de familiesammenføringer, der sker her i landet, sker til danske eller nordiske ægtefæller. Så at komme og insinuere, at udenlandske ægtefæller skulle være særdeles voldelige, og at det var det, det handlede om, ved fru Birthe Rønn Hornbech godt er i strid med sandheden.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg vil godt bede fru Dorte Bennedsen dokumentere, hvor jeg i Folketingstidende har bryttet mig af at kunne statistikker og tal forfra og bagfra. Man vil kunne finde det modsatte, men ikke dette. Men lad mig høre dokumentationen heroppefra.

Med hensyn til fru Anne Baastrup var det jo interessante betragtninger, der afslører en helt ny kriminalpolitik for Socialistisk Folkeparti. Jeg forstår nu, at det er kommunerne, der fastslår, hvornår der foreligger et strafbart forhold, hvornår straffelovens voldsbestemmelser er overtrådt. Det er en helt ny form for kriminal-

politik, som jeg kan sige ikke stemmer med Venstres. Vi mener, at fastlæggelse af et strafbart forhold foregår ved domstolene.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Birthe Rønn Hornbechs anmodning om dokumentation får mig til at mindes en historie med en gammel provst her i København. Det er så mange år tilbage, så han af Nationaltidende blev truet med injuriersagsanlæg, fordi han havde skrevet, at Nationaltidende løj. Og så fik han brev fra dem om, at hvis han ikke kunne dokumentere dette, så ville der blive anlagt injuriersag. Han vendte brevet om og skrev på bagsiden: Når en hund har lopper, så man kan stryge dem af i håndfuldevis, er det sjældent, man tager en enkelt og viser frem.

Og dette billede vil jeg bruge til at sige, at jeg ikke skal kunne sige, om fru Birthe Rønn Hornbech har gjort det her i salen, men nu har jeg siden 1990 siddet i Retsudvalget med fru Birthe Rønn Hornbech, og min udtalelse bygger på – hvad bliver det så? – 5-6 års erfaring.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg er opmærksom på, at der lige har været to kirkesager på programmet. Jeg er også opmærksom på, at indenrigsministeren er kirkeminister. Jeg er også opmærksom på, at fru Dorte Bennedsen er cand.theol. og ordineret præst, og derfor har jeg selvfølgelig også forståelse for, at fru Dorte Bennedsen må ty til anekdoter fra den gejstlige verden.

Helge Adam Møller (KF):

Den ene halvdel af dette lovforslag har Det Konservative Folkeparti ingen problemer med, tværtimod. Det er det, at vi får lukket det hul – for det er det vel i og for sig – der har været i loven, og som har betydning, at folk, der er udvist af Danmark, fordi de ikke er flygtninge, har kunnet forhindre eller forsinke udsendelsen ved, at de simpelt hen nægter at gå op på deres eget lands ambassade og få de nødvendige dokumenter. Men der bliver nu mulighed for, at man kan gøre det, om fornødent med politiets hjælp – så langt, så godt.

Så kommer vi til det, der er den anden del af lovforslagets overskrift, de voldsramte kvinder, og dér må jeg sige, at det er jo en mærkelig situation at behandle et lovforslag fremsat af én minister – en socialdemokratisk minister – og

hvor der så er en anden minister i den siddende regering, der siger, at han og hans ministerium er afgørende uenige i dette lovforslag. For det fremgår jo klart og tydeligt af høringssvarene, som vi fik forleden dag, og jeg må citere fra det, som justitsministeren i høringssvaret den 12. januar har sagt at de kan tiltræde.

Det, man tiltræder, er følgende: »Disse forslag indebærer ... et helt afgørende brud på de grundlæggende principper for strukturen i udlændingeloven.«

Videre står der: »I realiteten skabes der et helt nyt opholdsgrundlag ... Det forekommer betænkeligt, hvis man gennemfører sådanne ændringer, uden at der samtidig sker en vurdering af sammenhængen med udlændingelovens system i øvrigt.«

Endelig tilslutter Justitsministeriet sig følgende udtalelse: »Gennemføres udvalgets forslag – og det er altså det, der nu er blevet et lovforslag – isoleret, vil der være tale om endnu et eksempel på, hvorledes der gennem årene langsomt sker en gradvis ændring af de grundforudsætninger, som udlændingeloven bygger på, uden at man forholder sig til sammenhængen og balancen i loven.«

Så er det jo mærkeligt at se, at vi så har et lovforslag, hvor alle de ting, som jeg nu nævner her fra høringssvaret fra Justitsministeriet, ikke er ændret. Så enten har Justitsministeriet altså skiftet markant opfattelse de sidste tre uger, og så vil det da være rart at få det at vide, eller også er der altså ét ministerium, der mener, at det er et ubrugeligt lovforslag – det er ikke helt det udtryk, der bruges – og et andet ministerium, som fremsætter det. Men det ser jeg frem til at få mere at vide om.

Men dette lovforslag omhandler jo ikke kun voldsramte kvinder. Det omhandler faktisk også mænd, mænd i almindeligt ægteskab, og det omfatter også såvel mænd som kvinder, der måtte leve i et registreret partnerskab. Det tror jeg er meget vigtigt at have med, for det åbner jo også mulighed for en utrolig svindel og en utrolig udnyttelse af dette lovforslag, hvis det bliver vedtaget, som det ligger her.

Sagt lige ud er der jo mulighed for, at der kan komme en kolossalt stor social indvandring til Danmark, altså mennesker, der alene ønsker at komme til Danmark, fordi de her vil få det socialt bedre end i de lande, de lever i, og det er jo i afgørende modstrid med det indvandrerstop, vi har haft siden 1973.

Jeg vil godt sige, at Det Konservative Folkeparti vedstår så meget af det, vi skrev i betænkningen i 1992, som fru Dorte Bennedsen nævnte. Vi synes, at udenlandske kvinder, som bliver ramt af vold af typisk danske ægtefæller, skal have en mulighed for at få en slags positiv særbehandling. Det skal veje tungt, når man vurderer, om de skal have lov til at blive her, eller de skal sendes hjem.

Men dette lovforslag er ikke bare om de voldsramte kvinder, og det er ikke kun om vold, som vi udtrykkeligt sagde i betænkningen i sin tid. Det her går også ud på, at har der bare været trusler om vold – altså ikke noget som helst fysisk, slag eller andet – gælder de samme bestemmelser. Også psykisk vold er omfattet af det her. Der kræves ikke bevis for volden i form af eksempelvis en dom, altså at voldsmanden – ægtemanden – er dømt for at have slået sin kone, ja, der kræves ikke engang, at volden er dokumenteret i form af en politirapport. Der skal altså ikke engang være indgivet en anmeldelse, så politiet har undersøgt det, og alligevel kan man få opholdstilladelse selv for psykisk vold, det vil altså sige noget, som ægtemanden har sagt til sin kone.

Vi synes, der er mange, mange betænkeligheder. Sagt ligeud kunne det her jo betyde, at en mand, som kommer fra Sydamerika, Afrika, Asien eller et andet sted, kommer til Danmark, finder en eller anden anden dansk mand, som han aftaler at give 30.000 eller 40.000 kr. for at indgå et registreret partnerskab. Det aftaler de så, men fortæller det ikke til nogen. De bliver registrerede partnere oppe på rådhuset, og idet de forlader rådhuset, stikker den danske mand udlændingen et blåt øje, og derefter får denne udlænding så livsvarigt ophold i Danmark.

Det er jo ikke det, der er meningen med loven, men det bliver næsten umuligt at lade være med at give ham det, og det kan vel ikke være rigtigt, at det er indført.

Vi vil altså prøve at hjælpe nogle få mennesker, og så laver vi en lovregel, som jeg tror vil have til følge, at 90 pct. af alle dem, der vil være omfattet af den, er nogle, der overhovedet kun gør det for at tiltvinge sig opholdstilladelse, og derfor er vi meget betænkelige ved lovforslaget.

Anne Baastrup (SF):

Når man er imod et lovforslag, kan man godt komme til at gå ud ad en tangent, vil jeg sige til hr. Helge Adam Møller. Sagen er jo den, at dette lovforslag drejer sig om de relativt få kvinder,

som er kommet her til landet for at blive gift med en mand, og som i det ægteskab udsættes for en meget grov vold.

Jeg har som ordfører i Folketinget for SF modtaget utrolig mange henvendelser fra kvinder, ofte fra Thailand, der glade tog til Danmark, og efter at de var blevet gift her i landet, blev mødt med en meget massiv voldelig adfærd af deres ægtefælle.

Hvis en sådan kvinde skal sendes tilbage til Thailand, hvad mange af dem er blevet indtil nu, vil de blive mødt med en meget stor afstandtagen fra deres familie og fra det omgivende samfund. Det kan godt være meget, meget vanskeligt at vende tilbage, hvis man har valgt at gifte sig med en udlænding.

Jeg mener, at ministeren med det ene element i lovforslaget har ramt rimelig præcist. Nu er det jo sådan, at de embedsmænd, der skal fortolke denne lov, når den er vedtaget, altså vil anvende almindelig sund fornuft, og det er jo ikke blot det, at man har været udsat for vold, der betinger, at man har ret til varigt ophold. Der ligger en lang række betingelser i loven, som gør, at det blot skal indgå som en del af en samlet vægtning, i hvilket omfang man er omfattet af denne lovbestemmelse eller ej.

Så jeg tror, at hr. Helge Adam Møller skal tage det helt roligt; det her er ikke en genvej til åben indvandring.

Der skal ikke være tvivl om, at SF naturligvis vil støtte denne del af lovforslaget.

Den anden del af lovforslaget, der handler om, at politiet kan anvende magt i forbindelse med fremstilling af udlændinge, der har fået endeligt afslag på asyl, har vi diskuteret på et tidligere tidspunkt, da Rigspolitichefen rettede henvendelse i forbindelse med en anden ændring af udlændingelovgivningen, og på det tidspunkt var det mit indtryk, at problemets omfang var relativt begrænset.

Ministerens har nu valgt at fremsætte et lovforslag herom, og sådan som jeg ser det, har ministeren søgt at tilgodese retssikkerhedssyn. Ministeren har søgt at præcisere, at hvis man har mulighed for at få genoptaget sin sag, f.eks. hvis Ombudsmanden har taget den op, har man ikke pligt til at lade sig fremstille for repræsentationen.

Men denne del af lovforslaget vil vi lige forbeholde os muligheden for at overveje lidt nøjere.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

I fortsættelse af tidligere ordveksling med fru Anne Baastrup vil jeg godt i forlængelse af hendes ordførertale spørge: Når fru Anne Baastrup nu får disse voldsanmeldelser, kan man vel næsten kalde dem, sendt her til Christiansborg, hvad gør fru Anne Baastrup så ved dem? Hjælper fru Anne Baastrup den voldsramte til politiet, så straffen kan blive fastslået og ofret kan få erstatning efter offererstatningsreglerne, eller lader fru Anne Baastrup bare stå til, sådan at manden ustraffet kan fortsætte sin voldelige adfærd?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nu får fru Anne Baastrup det til at lyde, som om der ikke er problemer i lovforslaget. Jeg synes ikke, problemet er så stort, for jeg tror i virkeligheden, at fru Anne Baastrup og jeg er enige et langt stykke hen ad vejen, hvis det virkelig udelukkende drejer sig om de udenlandske kvinder, der er kommet til Danmark, blevet gift med danske mænd og så i løbet af ægteskabets første par år er udsat for – og det sker desværre indimellem – at manden optræder voldeligt, gennemtæver dem og alle de situationer, som fru Anne Baastrup nævner. Det problem vil vi godt være med til at løse.

Det var også det, vi var med til sammen med Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet, Kristeligt Folkeparti, CD og Venstre i betænkningen fra 1992. Vi sagde, at her var et særligt problem, men jeg vil godt gøre opmærksom på, at dette lovforslag ikke kun omhandler voldsramte kvinder, det omhandler altså også mænd. Lad så dem ligge et øjeblik, for dem er der ikke så mange af.

Men det omhandler også kvinder, der bliver ramt af det, der hedder psykisk vold, eller udsat for trusler om vold, hvor der altså ikke er faldet én eneste øretæve, slag, spark, eller hvad søren der nu foregår i den slags ægteskaber, men bare at den ene har skældt den anden ud. Ifølge lovforslaget bliver der så tale om et retskrav, også selv om der ikke har været nogen anmeldelse til politiet, ikke er faldet nogen dom og ikke er optaget nogen politirapport. Det er det retskrav, vi mener, der åbner en ladeport for svindel og fusk, som ingen kan være interesseret i, og derfor synes vi, at lovforslaget på dette punkt er dårligt.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Til fru Birthe Rønn Hornbech: Når jeg får de henvendelser, forsøger jeg rent faktisk at gøre det, som fru Birthe Rønn Hornbech også selv peger på, nemlig opfordrer de pågældende til at rette henvendelse til krisecentre, til politiet, og jeg vejleder dem på anden måde juridisk. Men problemet er jo stadig væk, at disse mennesker er i en så udpint situation, at de simpelt hen vælger at forlade manden. Samtidig ved de, at de så risikerer at blive sendt hjem, og kvindernes problem er, at de ikke ved, hvad de bliver sendt hjem til.

Til hr. Helge Adam Møller: Jeg fastholder stadig væk, at lovforslaget er udformet på en sådan måde, at de mennesker, der skal forvalte det, kan tænke, og det vil jeg fastholde, indtil hr. Helge Adam Møller kan bevise, at man i udlændingestyrelsen helt er holdt op med at tænke.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har siddet og ventet på, at det skulle blive min tur som ordfører og undret mig lidt over den voldsomme modstand, der er kommet fra Venstre og De Konservative mod at tilslutte sig dette lovforslag om retssikring af udenlandske kvinder, der bliver ramt af vold, mens de er gift med en herboende person. Jeg synes, vi var helt enige i 1992, som hr. Helge Adam Møller sagde, om, at der her faktisk var et specielt problem. Der var endvidere det problem, at de mænd, som bankede deres koner, kunne blive ved med at gøre det i sikker forvisning om, at konerne ikke turde forlade ægteskabet, fordi de så også risikerede at blive smidt ud af landet.

Derfor tror jeg, at foruden at hjælpe de personer, som vil blive reddet umiddelbart af dette lovforslag, vil det måske også virke en smule forebyggende, idet de voldelige mænd altså ved, at de ikke blot kan fortsætte deres voldelige adfærd med samme sikkerhed for, at kvinderne bliver i ægteskabet. Derfor er det muligt, at loven også kan få en forebyggende virkning.

Vi er meget tilfredse med, at lovforslaget nu bliver fremsat, og at vi får en nedskrevet sikring af kvindernes retsstilling. Sådan var det jo ikke før, men praksis udviklede sig altså sådan, og vi er tilfredse med, at den nu bliver sikret.

Vi tilslutter os også den bestemmelse, der er i den anden del af lovforslaget, om, at udlændinge, der ikke frivilligt ønsker at lade sig fremstille for en diplomatisk repræsentation, kan fremstilles, hvis dette efter rettens bestemmelse skønnes

fornødent. Vi mener, at det er nødvendigt af hensyn til nogle enkelte sager, der måske kan tænkes at danne præcedens, så personer, der står til udsendelse efter at have fået talrige afslag i asylsystemet, ikke kan sendes ud.

Så tilslutning fra Det Radikale Venstre.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet kan støtte den del af forslaget, der går ud på, at de udlændinge, som har fået afslag på deres ansøgning, og som derfor skal forlade landet, kan blive fremstillet for deres hjemlands myndigheder, således at vi, ligesom med andre papirer osv., kan få bragt det på plads, der skal være i orden, for at udvisningen kan finde sted. Det er selvfølgelig urimeligt, at der i dag er dette hul i lovgivningen, at en udlænding kan modsætte sig udsendelsen blot ved at sige, at han ikke vil til sit eget lands myndigheder for at få de nødvendige papirer. Den del af lovforslaget har vi slet ingen problemer med, så den støtter vi naturligvis.

Den anden del af lovforslaget, og det er så også den del, der har givet mest debat i dag, er om voldsramte kvinder, men omhandler også mænd for den sags skyld, for selv om overskriften siger, at det kun er for kvinder, er det også gældende for mænd.

Mit udgangspunkt i denne diskussion ligger et eller andet sted, hvor jeg siger som så: Hvis et kærlighedseventyr her i landet ikke er lykkedes, det gik alligevel ikke, det ægteskab var ikke nogen god idé, ser jeg ikke noget til hinder for, at den, der er kommet hertil, vender hjem igen. Hvis vedkommende har mulighed for at søge asyl på linje med alle mulige andre og kan få asyl her i landet, er det jo en anden situation, men hvis vedkommende ikke er forfulgt i sit hjemland, er der ikke noget til hinder for, at den pågældende kan vende hjem igen, hvis kærlighedseventyret ikke lykkedes.

Men jeg har også fuld forståelse for de situationer, som også bliver omtalt her, hvor f.eks. danske mænd får en thailandsk kone, og så benytter de sig af muligheden for at få afreageret og udøver vold mod den pågældende kvinde i et helt urimeligt omfang, og de udnytter den situation, at den pågældende thailandske kvinde ikke tør bryde ægteskabet, fordi hun ved, at hun så bliver sendt hjem igen. De situationer er selvfølgelig også helt urimelige. Det er helt urimeligt, at man har en situation, hvor det kan blive konsekvensen.

Men så er spørgsmålet: Har vi ikke allerede i dag før dette lovforslag en udlændingelov, som hjemler mulighed for, at myndighederne i disse meget særlige tilfælde kan give tilladelse til, at de pågældende kvinder alligevel får lov til at blive i Danmark, selv om de ikke har været her længe nok. Det har vi, og derfor kan man spørge, om det overhovedet er nødvendigt, at vi laver en lovændring. Det mener jeg ikke det er. Jeg mener, vi har en udlændingelov i dag, som giver mulighed for, at man i disse få særlige tilfælde kan give en dispensation og tillade, at den pågældende voldsramte kvinde kan få lov til at blive i Danmark.

Dermed mener jeg også, at det er overflødigt, at vi laver denne lovændring, men ikke nok med, at det er overflødigt, for efter min overbevisning – og så er jeg helt enig både med fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Helge Adam Møller – er formuleringen af denne paragraf en ladeport af muligheder for, at alverdens udlændinge kan komme og bliver her lige så længe, de har lyst til.

Som hr. Helge Adam Møller gav et eksempel på, kan man blot 2 timer efter, at man har indgået registreret partnerskab eller ægteskab, lunge den anden en lussing og få lov til at blive her i landet resten af sit liv. Det er konsekvensen af dette lovforslag, som jeg læser det, men jeg kunne også forstå på fru Birthe Rønn Hornbech, at der kommer en række spørgsmål i udvalget, og så må vi se, hvordan konsekvenserne sort på hvidt bliver, når vi når dertil.

Fremskridtspartiets holdning til lovforslaget er, at den del, der har at gøre med fremstillingen for eget lands myndigheder, støtter vi, men den del, der udvider muligheden for, at ægtefæller kan få lov til at blive her i landet, selv om de ikke opfylder de tidsmæssige kriterier, kan vi ikke støtte.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan ikke se, at fru Anne Bastrup har markeret og heller ikke hr. Søren Søndergaard, så venstrefløj vil åbenbart ikke gøre sit arbejde her. Jeg ser heller ikke hr. Arne Melchior, der plejer at være damernes ven, markere, så derfor må jeg så spørge hr. Tom Behnke: Hvad mente hr. Tom Behnke med vold mod thailandske kvinder »i et helt urimeligt omfang«? Må jeg spørge: Hvad er vold mod thailandske kvinder i et rimeligt omfang efter Fremskridtspartiets opfattelse?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg forsøgte at holde en noget afdæmpet tale, og jeg har også fornemmet, at hele debatten i dag har været rimeligt afdæmpet, selv om det er et svært emne, vi diskuterer, for der er synspunkter, som taler både for og imod.

Når jeg sagde »i et helt urimeligt omfang«, var det en fortællelse, for enhver form for vold er selvfølgelig urimelig.

Søren Søndergaard (EL):

Som det allerede er blevet noteret, er der to elementer i dette lovforslag: Det ene omhandler voldsramte kvinder; det andet omhandler tvangsmæssig fremstilling af asylansøgere, der har fået afslag på asyl i Danmark.

Jeg tror egentlig, jeg vil starte lige præcis ved det faktum, at der er to elementer i dette forslag, som absolut intet har med hinanden at gøre, for det er sådan set baggrunden for, at Enhedslisten ikke kan stemme for forslaget. Vi synes i det hele taget ikke, at det er særlig klogt af indenrigsministeren eller for den sags skyld af nogen andre ministre at fremsætte forslag, der indeholder fuldstændig forskellige elementer, og, for formålet med det er vel, at det skal vedtages, formentlig håbe, at man kan få de to fløje i Folketinget til gensidigt at æde noget, de ikke kan lide, for til gengæld at få et eller andet, de kan lide. Det er muligt, at man kan få højrefløjen i Folketinget til det, men det skal jeg ikke udtale mig om, for det er ikke mit gebet, men man kan ikke få venstrefløjen til det. Man kan i hvert fald ikke få Enhedslisten til det, og derfor har Enhedslisten ikke tænkt sig at stemme for forslaget i dets nuværende form.

Det lyder selvfølgelig meget godt, når man snakker om, at man skal fremstille disse personer, som nægter at lade sig udsende, men det er altså personer, som af en eller anden grund føler, at de har et asylgrundlag, og det er frem for alt personer, som er flygtet fra et land, hvis ambassade man tvangsmæssigt vil føre dem til. Kan ministeren overhovedet ikke forestille sig, at der kunne være bare en eneste god grund til, at en person ikke uden tvang vil lade sig fremstille for en given ambassade? Kan man slet ikke forestille sig, at der kunne være én god grund?

Når man tager disse midler med tvangsmæssig fremstilling i brug, synes jeg, at man i hvert fald skal gøre sig nogle overvejelser. Det er muligt, de er gjort, men jeg har ikke set dem, og jeg vil i hvert fald gerne have redegjort for, hvad

holdningen er til tvangsmæssige fremstillinger, for efter vores opfattelse får det nogle konsekvenser. Det er jo lidt ironisk, at vi skal behandle dette lovforslag i dag, samtidig med at en armensk kvinde nu i ugevis har siddet fængslet i Jerevan i Armenien, netop fordi hun er blevet tvangsmæssigt udsendt. Jeg skal ikke gå ind i den konkrete sag, for jeg ved ikke, hvordan asylgrundlaget er i den, men man kan konstatere, at alene det, at der er sket en tvangsmæssig udsendelse, alene det, at politiet har været indblandet, har gjort, at den pågældende person er blevet udstillet på en sådan måde, at vedkommende er blevet fængslet. Det viser, at man skal være en lille smule forsigtig med disse tvangsmæssige midler, og det synes jeg simpelt hen ikke man er.

Så medmindre ministeren kan diske op med nogle betydelig bedre argumenter end dem, der er kommet på bordet her, medmindre ministeren f.eks. kan forklare, at det er et stort problem, som har et væsentligt omfang, medmindre ministeren i det hele taget kan komme med nogle gode argumenter for lovforslaget, vil Enhedslisten stemme imod.

Arne Melchior (CD):

Som parentes efter overskriften til dette lovforslag, nr. L 150, siger, er der to hovedelementer i forslaget.

Den første del – opholdstilladelse til voldsramte kvinder – kan CD helhjertet tilslutte sig. Der er selvfølgelig nogle tekniske problemer, som en del af ordførerne har været inde på. Jeg har ikke den ære til daglig at sidde i Retsudvalget, men jeg er da helt sikker på, at efter de faldne bemærkninger vil disse mere eller mindre tekniske, herunder køstekniske, spørgsmål, der er rejst, blive grundigt behandlet i udvalget.

Den anden del, der handler om fremstilling af udlændinge i de pågældendes diplomatiske repræsentationer – altså ambassader eller lignende – er vi flere i CD's gruppe, der har mavepine ved. Vi skal nok støtte lovforslaget i dets endelige form, men jeg må have lov at gøre opmærksom på, at der gives en underlig begrundelse i bemærkningerne til forslaget for denne fremstilling. Det forholder sig nemlig ikke sådan, som Socialdemokratiets ordfører sagde: »... det drejer sig om at fastslå identiteten på personen«, som også Danmark og andre lande kræver i visse sammenhænge, når der skal udstedes pas og lignende, men der står på side 6 i bemærkningerne, hvad formålet med

fremstillingen er, nemlig at flere af disse udenlandske repræsentationer »... ønsker, forinden de udsteder rejsedokumenter, gennem samtaler med udlændingen at sikre sig, at udlændingen med sikkerhed er statsborger i det pågældende land«, og det er noget helt andet end at fastslå identiteten.

Hvis det er en udlænding, og det må man lægge til grund, der ikke ønsker at udrejse til det pågældende land, vil vedkommende vel ikke i sådan en samtale være behjælpelig over for dette lands repræsentation med at vise, at vedkommende virkelig er statsborger dér. Tværtimod vil han/hun sikkert nægte at udtale sig og i øvrigt gøre alt for at så tvivl. Derfor føler jeg, at fremstillingen med den begrundelse, der her er givet, ikke kan være spor hensigtsmæssig, og rent menneskeligt, hvad integritet for et menneske af enhver oprindelse, art, nationalitet angår, kan jeg ikke lide dette forslag.

Jeg skal gøre opmærksom på, at der i høringssvarene jo både fra Dansk Flygtningehjælp og fra Den Danske Center for Menneskerettigheder er gjort væsentlige indvendinger, og jeg vil opfordre udvalg og minister til at tage disse indvendinger meget alvorligt op til drøftelse, og jeg vil have lov at stille et konkret spørgsmål til ministeren, nemlig vedrørende høringssvaret fra Det Danske Center for Menneskerettigheder, der lyder således: »For så vidt angår tvangsmæssig fremstilling for hjemlandets repræsentation, skal centret henstille, at ordningen ikke anvendes i situationer, hvor en genoptagelsesanmodning eller lignende kan skabe tvivl om en mulig fornyet realitetsbehandling af en ansøgning om opholdstilladelse.«

Jeg vil være glad, hvis ministeren kunne sige, at hun er enig med centret for menneskerettigheder i det her givne forbehold, og skal så i den forbindelse også gøre opmærksom på, at der jo også er adgang til at anke en domstolsafgørelse om fremstilling i den pågældende ambassade.

Hvis det drejer sig om mange tilfælde, vil det blive en yderligere belastning af ventetiderne ved de danske retter. Personligt tvivler jeg på, at det er ret mange, det drejer sig om, og jeg synes bemærkningerne er stærkt mangelfulde, når der på side 4 står, »... at baggrunden for forslagene er, at udviklingen de seneste år har vist, at der i stigende omfang opstår problemer med udsendelse af udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet.« Det ville være rart, hvis vi fik nogle tal. Hvad er det steget fra? Fra 3 til 30 eller fra 30 til 300?

Som sagt tror jeg ikke, der er så mange tilfælde, at det er absolut nødvendigt. Er det mange, så er den her fremlagte metode i hvert fald en belastning for de i forvejen store køer ved vore retsinstanser; men det er så igen af teknisk art.

Vi ser frem til, at udvalgsarbejdet kan gå nøje ind i, om vi her med de bedste intentioner kommer til at gøre vold på mennesker på en måde, som et stort flertal i Folketinget i virkeligheden ikke ønsker.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil indledningsvis starte med den samme anke, som hr. Søren Søndergaard fra Enhedslisten gjorde om dette lovforslag, som vi i dag har til behandling, nemlig at lovforslaget indeholder to vidt forskellige ting, som kan give det indtryk, som hr. Søren Søndergaard også var inde på, at ministeren har den opfattelse, at man enten vil have det gennemført ved, at nogle partier skal spise noget, de ikke kan lide, eller også vil have nogle, der stemmer imod, for at kunne bruge det som et argument for, at man så har stemt imod noget helt andet.

Det virker paradoksalt, at to så vidt forskellige forhold indeholdes i det samme lovforslag, og debatten har jo allerede nu også vist, at der er tilslutning til forskellige ting fra de forskellige sider i salen, et forhold, som jeg synes, ministeren må tage med sig til fremtidige lovforslag, som kommer i Folketingssalen.

De to forhold, som det drejer sig om, og som jo har været gennemgået nu af adskillige ordførere, er punkt 1 om voldsramte personer og punkt 2 om en udvist udlændings mulighed for at blive fremstillet for en diplomatisk repræsentation.

Om det første om voldsramte personer skal jeg sige, at vi jo her har at gøre med personer, som ikke i sig selv opfylder betingelserne for ophold i Danmark, men får opholdstilladelse på grund af det samliv, som finder sted. Dermed er det jo også naturligt, at når det samliv ophører, ophører grundlaget for opholdstilladelse i Danmark også. Det er Dansk Folkepartis opfattelse, at det skal tages ganske bogstaveligt.

Så har vi en situation med voldsramte personer, og det må alle selvfølgelig sige er en ulyksalig situation. Også fra vores side skal vi selvfølgelig beklage, at der forekommer de situationer, men der er jo ikke, som SF's ordfører, fru Anne Baastrup, var inde på, tale om, at personer, der får deres opholdstilladelse inddraget på grund af vold i samværet, ikke ved, hvad de bli-

ver sendt hjem til. Man skulle tro, at fru Anne Baastrup mente, at der alene var tale om flygtninge i disse forhold. Der er jo tale om udlændinge i al almindelighed, som fru Anne Baastrup ønsker at give opholdstilladelse, også selv om samlivet ophører. Det mener vi ikke der skal være tale om. Vi mener, at det skal tages ganske bogstaveligt, at der gives opholdstilladelse, og når grundlaget for opholdstilladelsen ophører, bør personerne også sendes tilbage.

Derfor kan vi ikke støtte den del af forslaget.

I den anden del, om udviste udlændinge, som ikke ønsker at medvirke til eksempelvis at oplyse identitet m.v., så rejsepapirer kan udarbejdes, er der skærper i lovforslaget, som vi finder er en fordel og er gode, og som vi kan støtte. Men vi finder alligevel, at det er paradoksalt, når man gør meget ud af i bemærkningerne, at fremstilling for en diplomatisk repræsentation af en person, der ikke ønsker at medvirke til udfærdigelse af fornødne rejsepapirer, kræver en retskendelse, hvori der beskikkes advokat, så vi kan få en langvarig sag i retten om det forhold.

Det bør være ganske klart, at når en person er udvist af landet, skal personen selvfølgelig også medvirke til at udfærdige de identifikationspapirer, som er nødvendige for at udfærdige rejsepapirerne. Her finder vi, at det er en omstændelig proces, der lægges op til, og vi havde gerne set, at forslaget gik videre.

Men vi mener som sagt, at der på det område er tale om forbedringer i forhold til det nuværende lovgrundlag, og derfor er vi umiddelbart positive over for den del af forslaget, men vi finder, at forslaget burde gå videre.

Vi vil afvente den behandling, der nu kommer i udvalget, og de debatter, der kommer om vores endelige stillingtagen til det samlede lovforslag. Vi har store problemer med at støtte forslaget, som det foreligger her, netop på grund af mine indledende bemærkninger om, at man har taget så vidt forskellige forhold med i det samme lovforslag.

Umiddelbart er vi imod forslaget, som det foreligger, men vi håber, at der kan skabes baggrund for ændringer, så man eventuelt piller den første del om voldsramte personer ud af lovforslaget og vi får lejlighed til at støtte den anden del af forslaget.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg må vist præcisere det eksempel, som jeg gav i indledningen. De kvinder og de krisecentre, som jeg har haft kontakt med, beskriver følgende historie:

En thailandsk kvinde bliver forelsket i en dansk mand og gifter sig med ham, og i løbet af det første par år af ægteskabet banker han hende sønder og sammen.

Og hun ved, at når hun skal vende tilbage til det thailandske samfund, vil hendes familie ikke acceptere hende, og at det vil være vanskeligt for hende at få en placering i samfundet med hensyn til arbejde m.v., og at hun derfor vil blive henvist til prostitution og til et meget dårligt liv i Thailand, fordi det er uacceptabelt at blive droppet i et ægteskab. Det er bl.a. dér, problemet ligger.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Til hr. Kristian Thulesen Dahl vil jeg lige helt kort sige, at den tvangsmæssige fremstilling jo ikke er begrænset til de tilfælde, hvor vedkommende ikke vil medvirke til at fremlægge oplysninger for myndighederne. I fremsættelsen står der jo klart:

»Det foreslås derudover bl.a., at udlændinge, der ikke frivilligt ønsker at lade sig fremstille for en diplomatisk repræsentation, kan fremstilles, hvis dette efter rettens bestemmelse skønnes fornødent.«

Her drejer det sig altså alene om, at man nægter at lade sig fremstille, og det er derfor ikke bare et spørgsmål om at nægte at medvirke til at give de nødvendige oplysninger og fremskaffe de nødvendige papirer, og derfor kan bestemmelsen jo også anvendes over for folk, der har fremlagt de nødvendige papirer, og som aldrig nogen sinde har fremlagt andet end ægte papirer under deres ophold i Danmark.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Til hr. Søren Søndergaard: Det er da rigtigt, at forslaget bl.a. også omhandler det, som hr. Søren Søndergaard nævner. Men det omhandler altså også det, som jeg nævner, og dér er problemstillingen altså, at det vil kræve en retskendelse med en beskikket advokat og det hele, for at politiet kan få lov til at fremstille personen over for den diplomatiske repræsentation, og det synes vi altså er for dårligt, når der er tale

om en person, der er udvist af landet, og som ikke hjælper myndighederne ved at give dem disse oplysninger.

Til fru Anne Baastrup vil jeg sige: Der er mange rædselshistorier om bl.a. thailandske pigers forhold – det kan fru Anne Baastrup og jeg ikke blive uenige om; det er jo et faktum – men spørgsmålet er, om fru Anne Baastrup og SF ønsker at forholde sig til de muligheder, som lovforslaget jo også åbner for, de mange muligheder, som også er nævnt i debatten her i dag, den ladeport af muligheder for, at man med begrundelse i bl.a. psykisk vold kan få fast opholdstilladelse i Danmark, selv om grundlaget efter de almindelige bestemmelser for opholdstilladelse i Danmark er bortfaldet.

Det er jo det, fru Anne Baastrup og SF ønsker at åbne mulighed for med dette lovforslag, og det er et forhold, som SF overhovedet ikke tager stilling til. SF tager alene stilling til de forhåbentlig få – så vidt jeg kan overskue – virkelig grelle situationer, som SF og Dansk Folkeparti jo ikke kan være uenige om.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil takke ordførerne for deres indlæg, som jo demonstrerer en ret stor spændvidde i synspunkterne.

Jeg vil først tage udgangspunkt i den del af lovforslaget, der drejer sig om de voldsramte kvinder og deres opholdsgrundlag i landet.

Nu forholder det sig jo sådan, at det meget, meget sjældent lykkes at gribe fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Helge Adam Møller på fersk gerning i fremvisning af proportionssans, når vi diskuterer udlændings spørgsmål, og derfor vil jeg starte med at distancere mig fra udtalelsen om, at vi her åbner en ladeport.

Der står udtrykkeligt i bemærkningerne til lovforslaget, at det, det handler om, er, at fordi den bestemmelse, der blev indført i 1992, har vist sig ikke at være tilstrækkelig til at sikre det misbrug, som alle erkender finder sted i forbindelse med, at voldsramte kvinder på grund af 3-års-reglen bliver tvunget til at blive i et ægteskab og lade sig gennembanke, fordi den bestemmelse ikke har vist sig at fungere sådan, som Folketinget i sin tid ønskede at den skulle, ændrer vi nu bestemmelsen.

Det, vi gør, er, at vi gennem denne mindre ændring forsøger at sørge for, at det, der oprindeligt var Folketingets hensigt, rent faktisk kan finde sted. Der er ikke tale om at åbne en ladeport; der er ikke tale om, at man bare kan indgå

et proformaægteskab og så få sin partner til at give sig et blåt øje, og så er den hjemme.

Næh, det, der står i lovforslaget, er, at der skal være en sådan behandling af disse sager, at det er et selvstændigt moment i vurderingen. Men det er naturligvis ikke det eneste moment, og det er lige præcis dér, skævvridningen fra Venstres og De Konservatives side under behandlingen af dette lovforslag kommer ind.

Naturligvis er det ikke sådan, at man bare kan påstå, at man er voldsramt. Det, der er hensigten – og det synes jeg de øvrige ordførere meget klart har forstået – er, at der skal tages et særligt hensyn på en sådan måde, at det med volden indgår i den faktiske vurdering. Og den måde, som den tidligere regering havde skruet bestemmelsen sammen på, viste sig ikke at fungere efter hensigten.

Flere har været inde på, hvor mange i de forskellige grupper der rent faktisk bliver familiesammenført, bl.a. fru Dorte Bennedsen, og dér har jeg de allerfriskeste tal, og de viser, at i 1995, hvor opgørelsen går frem til den 30. november, blev 2.523 af familiesammenføringstilladelserne givet til nordiske statsborgere, 781 til flygtninge og 760 til indvandrere, og det var familiesammenføringstilladelser via ægteskab. Det kan måske være med til at få proportionerne sat lidt på plads.

Så vil jeg vende mig til den anden del af debatten, som går på, om vi begår et personligt overgreb mod den enkelte ved, at vi i forbindelse med, at folk ikke vil møde op og give de nødvendige oplysninger og derved skabe mulighed for, at man rent faktisk kan sende dem tilbage, når de har været igennem hele udlændingesystemet, gerne vil sikre os, at de ikke alene ved at sige nej til at møde op kan skaffe sig et længere ophold i Danmark end det, de er berettigede til.

Jeg synes, den lovbestemmelse, der er lagt frem, er udstyret med så stor retssikkerhed, at man ikke kan kalde det betænkeligt, og det siger jeg så meget desto mere som – og det er et svar til hr. Arne Melchior – ikke blot Det Danske Center for Menneskerettigheder, men også Dansk Flygtningehjælp jo netop gør opmærksom på, at de har forståelse for, at den er nødvendig for at forhindre, at folk, der ikke har ret til at være i Danmark, ikke bare ved at gøre sig usynlige eller sige nej til at medvirke til, at de nødvendige udsendelsespapirer kan fremskaffes, kan træne sagen.

Hr. Arne Melchior spurgte meget præcist til en enkelt del af svaret fra Det Danske Center for

Menneskerettigheder, og dér kan jeg sige, at Det Danske Center for Menneskerettigheder fremstiller, at ordningen med tvangsmæssig fremstilling ikke anvendes i situationer, hvor en genoptagelsesansøgning eller lignende kan skabe tvivl om en mulig fornyet realitetsbehandling af en ansøgning om opholdstilladelse.

Og jeg kan berolige hr. Arne Melchior med, at netop på baggrund af den indvending fra Det Danske Center for Menneskerettigheder er lovforslaget ændret sådan, at det nu er præciseret i bemærkningerne, at politiet i de situationer, hvor asylansøgerne anmoder om genoptagelse af asylsagen og den genoptages i overensstemmelse med gældende praksis, vil stille udsendelsesforanstaltningerne i bero. Og det vil så sige, at det problem, som hr. Arne Melchior peger på, og som Det Danske Center for Menneskerettigheder også har været inde på, har vi nu indrettet lovforslaget efter.

Med hensyn til en række af de øvrige henvisninger, der har været til høringssvarene, vil jeg godt gøre opmærksom på et problem, som jeg synes har præget det sidste par udlændingedebatter, og det er, at man i forbindelse med vores fremsendelse af høringssvar fører debatter ud fra det, der står i høringssvarene, og ikke ud fra de faktiske ændringer, som vi på baggrund af høringssvarene har indarbejdet i lovforslaget.

Dér synes jeg, at man måske kan stille det spørgsmål, om den måde at bruge høringssvar på fører til en rimelig og redelig debat – jeg henviser her til den måde, hr. Helge Adam Møller og fru Birthe Rønn Hornbech argumenterede på – for det, der er til behandling her, er ikke udkast, vi har sendt til høring, men naturligvis det lovforslag, som vi er endt med at fremsætte i Folketinget. Når vi sender et lovforslag til høring, så er det simpelt hen for at blive klogere, og det fremgår jo særdeles ofte, at det bliver vi også undervejs, og derfor tilretter vi lovforslaget.

Dermed har jeg vist besvaret de direkte spørgsmål, der blev stillet.

Hr. Søren Søndergaard brød sig ikke så meget om de begrundelser, der er givet for den del af lovforslaget, der har med fremstilling for en repræsentation at gøre. Dertil vil jeg helt enkelt sige, at jeg mener, at det er en nødvendighed, men at jeg også mener, at det er rigtigt og rimeligt, at der drages omsorg for, at når folk har været igennem hele asylsystemet – først Udlændingestyrelsen og derefter Flytningsejævnet, og måske har de også søgt Indenrigsministeriet

om humanitær opholdstilladelse, og måske har sagen været omkring Ombudsmanden – og sagen så er endeligt afsluttet, må det efter en så grundig behandling ikke være sådan, at de blot ved at lade være med at medvirke alligevel kan få ret til at blive i Danmark.

Der er den nøje sammenhæng og logik i vores udlændingssystem, at det på den ene side er meget grundigt og forbundet med en meget høj grad af retssikkerhed – det har vi i høj grad draget omsorg for – men at vi på den anden side også skal sørge for, at folk, når de så har været igennem hele dette system og derefter ikke har ret til at være her, rent faktisk udrejser. Hvis vi ikke gør det, mener jeg, at mange af de gode bestræbelser, der ellers er for at få systemet til at hænge sammen, falder til jorden, og det er i det lys, man skal se den bestemmelse, der foreslås her.

Til sidst vil jeg godt komme med en enkelt bemærkning om det, som flere har været inde på, nemlig at de føler det som et dilemma, at der er noget i lovforslaget, de kan lide, og noget andet, som de ikke kan lide, og så spørger de, hvorfor vi tillader os at komme med begge ingredienser i det samme lovforslag:

Det gør vi, fordi det drejer sig om udlændingeloven, og tidligere har præcis de samme, som nu er lidt kritiske over for det, sagt det stik modsatte, nemlig: Kan vi dog ikke slippe for i løbet af den samme politiske sæson at få flere af hinanden uafhængige ændringer af udlændingeloven, for så bliver behandlingen for fragmenteret, og så kan vi ikke få den brede sammenhæng i det. Og jeg har faktisk gjort det, at jeg har lyttet til tidligere indvendinger, og derfor er det nu samlet i det samme lovforslag, og ret meget anderledes tror jeg næppe det kan være.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg har en række spørgsmål til ministeren:

Jeg glæder mig over, at ministeren sagde, at ikke enhver kan komme og påberåbe sig vold, og jeg vil derfor spørge ministeren: Hvad er vold? Er det noget, der er strafbart, er det noget, der skal fastslås ved domstolene, eller skal Udlændingestyrelsen til at være en dømmende magt, eller skal vi bare have standretter her i landet over for såkaldte voldelige mænd? Det var det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål lyder: Er ministeren enig i, at falske beskyldninger om, at en ægtefælle

har øvet vold, skal være strafbart også for udenlandske kvinder, på lige fod med det, der gælder for danske kvinder?

Det tredje spørgsmål: Da nu mit navn blev nævnt i ministerens svar, vil jeg gerne helt præcist have at vide, hvor jeg har påberåbt mig hvilke høringssvar, og hvor det ikke måtte have været relevant for dette lovforslag.

Og i forbindelse med det vil jeg som spørgsmål fire spørge helt præcist: Hvor har ministeren rettet i lovudkastet, så det altså er blevet ændret til det lovforslag, vi kender, under henvisning til de høringssvar, som ministeren mener at jeg har påberåbt mig?

I øvrigt vil jeg udtrykke min tilfredshed med, at ministeren flere gange har oversendt høringssvarene i god tid. Jeg mener nemlig, at det er med til at gengive Folketinget den magt, det har ifølge grundloven, den lovgivende magt, at vi har tid til at forberede os til førstebehandlingen.

Til gengæld var jeg lidt forundret over den sidste del af talen, det om, hvor smukt tingene hænger sammen i lovforslaget. Som jeg sagde i starten af min ordførertale, er ministeren jo tvunget til det, fordi det ville være i strid med grundloven at fremsætte dette forslag som et ændringsforslag til en anden lov.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Indenrigsministeren ved udmærket godt, at Enhedslisten gang på gang har fremlagt ønske om, at et forslag, som indeholder ting, som vi skal stemme for, ikke samtidig indeholder ting, som vi er imod. Men ministeren har altså ikke på det område lyttet til os, ligesom ministeren altså heller ikke lyttede til nogle af de spørgsmål, som blev stillet.

For det første: Hvor mange drejer det sig om? Hvor stort er problemet?

Og for det andet: Kan ministeren ikke selv finde en eneste god grund til, at man ikke ønsker at møde op på en ambassade, hvis man frygter at vende hjem? Er det fuldstændig umuligt for ministeren at finde en eneste god grund til det?

Og så vil jeg spørge: I situationer, hvor alle papirer foreligger, hvor man har fremlagt alle papirer og alle oplysninger, hvad er så det berettigede i at blive tvunget til at møde op på en ambassade? Hvad er det berettigede i det krav?

Til sidst vil jeg sige, at problemet i dette forslag jo ikke i sig selv er et kæmpemæssigt. Men det indgår i en lang række af forslag, som fører i

den samme retning. Utvivlsomt kan man løse mange ting ved tvang. Det kan man sikkert godt. Problemet er, hvilken sammenhæng det indgår i. Jeg husker debatten om den tvangsmæssige tagen fingeraftryk af alle asylansøgere. Det var jo også kun en lille ting, og det var heller ikke noget stort problem. Men nu cirkulerer der så papirer i Europol, hvor man opbygger registre, hvor man vil registrere folk efter seksuel orientering, politisk overbevisning, kønssygdomme og forskellige andre ting. Hvad skal de fingeraftryk så bruges til? Det var også bare en lille ting. Men det indgår i en sammenhæng, og det er den sammenhæng, som Enhedslisten inden længe ønsker en mere grundig debat om i her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Indenrigsministeren forholder sig til sammensætningen af forslaget ud fra argumentationen om, at der ellers vil ske en fragmentering af forslaget, og det har der været rejst kritik af. Jamen det ville vel egentlig være ret nemt, hvis man opdelt dette lovforslag i to og fremsatte dem på samme tidspunkt. Så kunne de komme til debat her i salen umiddelbart efter hinanden, og så kunne man selvfølgelig også forholde sig til en helhed i de forslag, der blev fremsat. Det ville dog være ret nemt. Og jeg synes egentlig, det er en dårlig argumentation for at sætte to så vidt forskellige ting sammen i ét forslag.

I sit svar til hr. Søren Søndergaard kom indenrigsministeren ind på den lange, omstændelige proces, det er for en person, som har søgt opholdstilladelse, og som har fået afslag først gennem Udlændingestyrelsen og Flygtninge- og Ombudsmanden, som et argument for, at man fra Enhedslistens side skulle spise det, der fremgår af lovforslaget.

Jeg vil jo lige omvendt sige, at så er det egentlig fantastisk, at efter den lange proces skal man altså igennem endnu en retssag, hvor man skal have en kendelse, og hvor der skal møde en beskikket advokat, for at politiet kan få lov til at fremstille en person, som ikke selv ønsker at medvirke ved identifikationen til brug for eksempelvis rejsepapirer, på en diplomatisk repræsentation.

Det er en utrolig omstændelig proces, og det må virke paradoksalt, at forslaget lægger op til det. Det er, som jeg sagde før, en fremgang i forhold til det, vi har, men det er jo utroligt, at vi skal leve med den situation.

Angående det med de voldsramte kvinder siger indenrigsministeren, at det ikke åbner for nogen ladeport, og at det jo kun drejer sig om få personer, og at indenrigsministeren derfor ikke kan forstå, at der skal være så meget furor omkring den del af forslaget.

Dertil er der vel bare at sige, at der jo er tale om et nyt princip for meddelelse af opholdstilladelse, og det må indenrigsministeren jo så anerkende at ordførerne for de forskellige partier tager debatten på baggrund af.

Derudover må man jo også sige, at indenrigsministeren ikke på nogen måde har givet udtryk for, hvordan man skal undgå den ladeport af muligheder, som vi mener det forslag åbner for. Jeg mener, at indenrigsministerens argumenter i den forbindelse vil blive gjort til skamme, når forslaget eventuelt bliver vedtaget og det så begynder at blive udmøntet. Og så står vi om nogle år i den situation, at vi skal ændre på disse forhold, og det må vi så håbe at der vil være flertal i Folketinget for at gøre.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så er der en anden ordførrunde, hvor hr. Helge Adam Møller har bedt om ordet og derefter hr. Arne Melchior.

Helge Adam Møller (KF):

Det er lige før man bliver rørt til tårer, når man hører indenrigsministerens svar. Ministeren siger, at dette lovforslag er sendt til høring, for at man kan blive klogere, og det synes jeg søreme er et godt grundlag.

Så må jeg konstatere, at lovforslaget er sendt til høring den 8. januar, og at man har udbedt sig svarene senest den 11. januar kl. 16. Det vil sige, at alle de, der skal svare på det, har fået det den 9. januar. Så kan jeg fortælle, at den 9. januar var en fredag, og på en fredag fik de altså et omfattende lovforslag, som har meget principiel betydning, og som de skulle svare på senest søndag kl. 16. Og så går der ca. 3 uger, før ministeren endelig fremsætter sit lovforslag.

Er det rimelige arbejdsbetingelser? Nej, det er det ikke.

Så siger ministeren: Jamen der er nogle her i Folketinget, der misbruger høringssvarene og overhovedet ikke konstaterer, i hvilket omfang man så har ændret lovforslaget i forhold til udkastet, og dér bemærkede jeg da, at hr. Arne Melchior citerede fra et høringssvar – selvfølgelig ikke bevidst – hvor det længere henne i bemærkningerne fremgik, at det havde man

taget hensyn til. Så langt, så godt. Det kan ske for os alle sammen.

Men jeg vil da gerne høre, om ministeren kan sige, at noget af det, jeg her citerede fra høringssvaret, ikke var hundrede procent korrekt. Og jeg vil spørge ministeren – når ministeren har tid, vil jeg spørge ministeren: Er det ikke rigtigt, at Rigspolitichefen den 6. november skrev i et høringssvar, at disse forslag indebærer et helt afgørende brud på de grundlæggende principper for strukturen i udlændingeloven? Og det var den del af lovforslaget, der drejer sig om de voldsramte kvinder – helt grundlæggende principper!

Det gentog Rigspolitichefen lørdag den 10. januar. To dage efter, mandag den 12. januar, skrev justitsministeren så, at Justitsministeriet kan tiltræde det, som Rigspolitichefen har skrevet, og det vil sige, at justitsministeren altså er enig i, at disse forslag indebærer et helt afgørende brud på de grundlæggende principper for strukturen i udlændingeloven.

Så vil jeg godt høre fra ministeren, hvor det så er, man har lavet om på lovforslaget, så det nu ikke er et grundlæggende brud. Der er ikke lavet om på det!

Og så som den næstsidste ting: Ministeren siger, at det, man nu bare ønsker at gøre, er at følge det, der oprindeligt var hensigten i betænkningen fra 1992. Det har ikke virket godt nok, og så ændrer man loven.

Jamen det synes jeg da er fint og godt, men jeg må så bare understrege det, der står i betænkningen fra 1992. Der står nøjagtig to nøgleord, nemlig »voldsramte kvinder« – jeg gentager: voldsramte kvinder. Der er ikke noget som helst om, at det også omfatter mænd i registreret partnerskab. Der er ikke noget som helst om, at det omfatter trusler om vold. Der er ikke noget som helst om, at det omfatter psykisk vold. Altså alle disse ekstra ting, som ministeren har taget med.

Og lad mig så slutte med at sige – for at der ikke skal være nogen tvivl om det – at hvis ministeren laver lovforslaget om, så det nøjagtigt omhandler det, som De Konservative var enige med CD, De Radikale og Socialdemokratiet om i 1992, nemlig en beskyttelse af voldsramte kvinder, så stemmer vi øjeblikkelig for det.

Arne Melchior (CD):

Ministeren tog principielt spørgsmålet om anvendelsen af høringssvarene op, og selv om det ikke var rettet til mig, er der dog noget, jeg vil have lov til at gøre opmærksom på:

Hr. Helge Adam Møller sagde, at det var helt fantastisk, at forslaget blev sendt den 8. januar og svarene afgivet den 11. januar. Men vi har altså først fået høringsvarene i hænde den 31. januar – næ, det har vi ikke, de er dateret den 31. januar! Jeg har fået mit i hænde i går og skulle altså stille her som ordfører i dag, og så er det altså begrænset, hvor meget man kan nå – det gælder vel også andre end de helt små grupper, at vi har meget at lave – og det er næsten ikke til at tyre sig igennem og være opmærksom nok.

Jeg ved godt, at notatet med høringsvarene bærer datoen den 25. januar, og så kunne vi måske have fået det den 26. januar, men det blev altså afsendt den 31. januar. Det synes jeg bare, man skal tænke på.

I øvrigt er jeg taknemlig for, at jeg er blevet retledet med hensyn til, at for det af mig nævnte punkt i indvendingerne fra Det Danske Center for Menneskerettigheder har det allerede fået konsekvenser. Det er udmærket, og det takker jeg for.

Jeg har derimod ikke fået svar vedrørende det, at bemærkningerne siger, at det ikke, som fru Dorte Bennedsen påstod, drejer sig om, at denne fremstilling skal fastslå vedkommende persons identitet, men om, at den herværende udenlandske repræsentation med sikkerhed ved den lejlighed skal kunne fastslå, at vedkommende er statsborger i det pågældende land. Jeg mener, at det er utænkeligt, at det kan lade sig gøre! Det kræver i hvert fald et stort medarbejde og velvilje fra den, der bliver fremstillet, som sikkert ikke har interesse i at yde den velvilje.

I øvrigt skal jeg blot fra Dansk Flygtningehjælps høringsvar citere en enkelt sætning:

»En asylsøger, der har fået endeligt afslag på sin asylansøgning, kan på trods heraf have en legitim frygt for at vende tilbage til sit hjemland. At pålægge den pågældende en strafsanktioneret pligt til at medvirke til udsendelsen til et land, som den pågældende nærer stærk frygt for at vende tilbage til eller af andre personlige grunde eller samvittighedsgrunde ikke ønsker at vende hjem til, tager Flygtningehjælpen på denne baggrund afstand fra.«

Det er da udtryk for den frygt og betænkelighed, som gør, at jeg – også på min gruppes vegne – har givet udtryk for disse betænkeligheder her, men jeg har da al tillid til, at udvalget med ministerens hjælp vil grave i disse sager og se, om formålet egentlig er rigtigt angivet i bemærkningerne, og om der er noget at være bange for. I så fald er jeg helt tryk ved, at det vil blive bragt på plads.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Fru Birthe Rønn Hornbech ønsker en nøjere gennemgang af, hvilke ting der er peget på i høringsvarene, og hvilke af dem der så har fået konsekvenser for lovforslagets tilblivelse, og det vil jeg naturligvis meget gerne medvirke til, og jeg vil fremsende materiale til Retsudvalget om det.

Og så vil jeg endnu en gang vende tilbage til påstanden om, at lovforslaget åbner en ladeport:

Det, der er det vigtige, er, at vi har måttet konstatere, at den lovændring, der blev foretaget i 1992, ikke har virket efter hensigten. Der har rent faktisk været et stigende antal tilfælde af voldsramte kvinder, som er blevet fanget i den fælde, at de simpelt hen har været nødt til at blive i et voldsramt ægteskab. Og det var et meget bredt ønske i Folketinget i sin tid, at man skulle løse det problem – sådan har jeg i hvert fald opfattet det. Det var i faktisk et af de smukke tilfælde, hvor Folketingets kvinder i fællesskab gik sammen og sagde: Det her må vi se at få gjort noget ved! Og derfor lavede man en lovbestemmelse, der havde bred tilslutning.

Nu viser det sig så, at den måde, man formulerede loven på i sin tid, var utilstrækkelig. Man har ikke i Udlændingestyrelsen på grundlag af den bestemmelse haft redskabet til at få løst det problem, som alle var enige om skulle løses, og derfor dette forslag på baggrund af et meget grundigt udvalgsarbejde, hvor man i øvrigt nåede frem til en enstemmig indstilling om, hvordan man skulle gribe det an.

Hvis det er sådan, at der under udvalgsarbejdet opstår gode ideer om, hvordan man i øvrigt kunne tilrette denne regel, vil vi naturligvis være meget lydhøre, men det, der var ordningen i 1992, var ikke godt nok.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu vikler ministeren sig ind i nye påstande, og derfor er jeg nødt til at spørge: Hvorfra ved ministeren, at voldsramte kvinder bliver i deres ægteskab? Hvor er voldsdommene over mændene? Hvor er ministerens statistikker?

Og lad mig i den forbindelse tage afstand fra, at Folketingets kvinder skulle have foretaget sig noget som helst. Det er muligt, at kvinder fra andre partier end Venstre har gjort det, men det her er ikke et ligestillings spørgsmål, så det skulle da bare mangle.

Jeg må konstatere, at ministeren slet ikke har svaret på nogen af mine spørgsmål, og det hav-

de jeg heller ikke regnet med, for det er gode spørgsmål. Men jeg er alligevel ked af, at ministeren ikke kunne svare direkte, når ministeren nærmest beskylder mig for misbrug af hørings-svarene. Ministeren kunne ikke svare konkret, og jeg må altså konstatere, at ministerens bemærkninger om dette punkt var aldeles ubeføjede, som det hedder.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg mener, ministeren tager helt fejl på et bestemt punkt. Ministeren taler hele tiden om, at den lovændring, vi lavede i 1992 vedrørende dette emne, ikke fik den virkning, som vi håbede dengang, osv. osv. Men jeg siger udtrykkelig – og jeg mener det – at vi jo netop ikke lavede en lovændring på området i 1992.

Det kan være det, der er et af problemerne, for en af ændringerne i 1992 var at hæve grænsen. Hidtil havde det været således, at hvis en udlænding havde levet her i Danmark i et ægteskab eller et ægteskabslignende forhold i mere end 2 år og så blev skilt, kunne den pågældende blive boende her resten af livet, hvis han eller hun ønskede det. Den grænse blev hævet til 3 år.

Men så var det, vi sagde – og det var såmænd ikke kun kvinderne, for jeg var i hvert fald ikke kvinde på det tidspunkt, og jeg var da også med til at lave betænkningen – at der er nogle kvinder, som kommer i klemme. Vi vidste af erfaring, at det var de voldsramte kvinder, der blev tale om, og derfor skrev et flertal bestående af de tre nuværende regeringspartier, Venstre, De Konservative og Kristeligt Folkeparti i betænkningen, at det ikke var meningen, de skulle rammes. De skulle have en slags særstilling, og det udtrykte vi i betænkningen med nogle smukke ord.

Nu siger ministeren, at betænkningen ikke har virket efter hensigten, og derfor siger jeg – og det vil jeg godt gentage – at det, vi skrev i betænkningen dengang, handlede kun om fysisk vold og om kvinder. Det står der udtrykkeligt. Nøjagtig det samme, vi gav tilsagn om dengang i betænkningen, står vi ved i dag, og hvis ministeren bare havde lovfæstet det, der står i betænkningen fra 1992, ville vi alle stemme for uden et sekunds tvivl, mænd som kvinder. Men det, der nu står i lovforslaget, er langt mere vidtgående end betænkningen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Resultatet af lovforslaget er lige så sikkert som amen i kirken: Før eller senere vil vi få eksempler på, at når folk, der er blevet tvangsmæssigt fremstillet på en ambassade i Danmark, kommer tilbage til det land, de tvangsmæssigt bliver udvist til, vil de blive fængslet og mishandlet, og hvad ved jeg.

Og lige så sikkert som det er, lige så sikkert er det, hvad ministerens svar vil være i den situation. Ministeren vil nemlig meddele, at det kender vi ikke noget til, for vi følger selvfølgelig ikke med i, hvad der sker med folk efter tvangsmæssig udsendelse, så vi ved faktisk ikke, om det er rigtigt, at det er sket. Det er fuldstændig klart, at sådan vil det komme til at gå på grund af denne ganske lille ændring, som ikke har nogen betydning, og derfor forstår jeg godt, at ministeren systematisk undlader at svare på de spørgsmål, jeg stiller. Ministeren står nemlig med en meget dårlig sag.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Hr. Søren Søndergaard spurgte tidligere – og det er rigtigt, at det spørgsmål har jeg ikke besvaret, men det gør jeg nu – om jeg ikke kan forestille mig, at der kan være grunde, måske endda gode grunde, til, at en person, der er endeligt afvist på vejen gennem hele udlændingssystemet, ikke ønsker at medvirke til, at der kan blive lavet de nødvendige papirer, så udrejsen kan finde sted. Jo, jeg kan bestemt godt forestille mig en helt indlysende grund til det, og det er, at man er hjerteskerende uheldig over at skulle sendes tilbage til det land, man er kommet fra. Det synes jeg er en meget oplagt grund.

Men det er nu engang sådan, at vi i Danmark har et meget grundigt udlændingssystem med flere instanser, der tager stilling til, om det er farligt at vende tilbage. Det er et system, der er uafhængigt af det politiske system, og jeg synes, det er godt, vi har indrettet os på den måde. Så derfor er svaret på spørgsmålet: Jo, naturligvis er der mennesker, der er dybt uheldige over at skulle vende tilbage, fordi de er blevet afvist igennem alle instanser.

Det er selvfølgelig også det, der gør, at området er meget svært at beskæftige sig med, også ud fra en menneskelig synsvinkel. Det, at man er uheldig over at have fået afslag, er ikke tilstrækkeligt til, at man kan blive i landet, og det skal heller ikke være tilstrækkeligt, hvis man ikke vil medvirke til at fremskaffe papirer, der

muliggør tilbagerejsen, og derfor blot kan trække tingene i langdrag og til sidst blive i landet, uden at der er grundlag for det. Jeg tror, alle kan se, at det er en indlysende grund, men den er blot ikke tilstrækkelig til, at det vil være rimeligt at give folk en mulighed for at blive ved og blive ved med at trække en sag i langdrag.

Jeg har yderligere en besvarelse, der har lidt med det samme at gøre. Grunden til, at det overhovedet er nødvendigt at lave denne regel, er, at nogle lande ganske enkelt ikke vil udstede de tilstrækkelige rejsepapirer, hvis ikke vedkommende selv har været til stede. I øvrigt er det jo også sådan – så vidt jeg ved – at det for en del papirers vedkommende her i Danmark også gælder, at man selv skal møde op for at få dem udstedt. Drejer det sig f.eks. om et pas, skal man selv være fysisk til stede, så identiteten er umiskendelig, så på sin vis kan man sige, at det hele måske ikke adskiller sig så forfærdelig meget fra regler, vi også har i Danmark.

Og så til fru Birthe Rønn Hornbech: Jeg tog fru Birthe Rønn Hornbech ind i min tale med en konstatering af – og jeg vil godt gentage det – at det sjældent lykkes at tage fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Helge Adam Møller på fersk gerning med hensyn til at forsøge at bevare proportionssansen, når vi diskuterer udlændingspørgsmål eller skal vurdere, hvilke konsekvenser det vil have for tilstrømningen til Danmark, når vi laver justeringer af den ene eller den anden regel. Det var i den forbindelse, jeg nævnte fru Birthe Rønn Hornbech, ikke i forbindelse med høringsvarene.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg er helt opmærksom på, at det kan virke irriterende at gentage sig selv. Men nu gjorde ministeren jo i og for sig fru Dorte Bennedsens forklaring på fremstillingsnødvendigheden til sin egen, nemlig med henvisning til, at også i Danmark forlanger man personligt fremmøde ved udlevering af visse papirer for at konstatere, om personen på fotoet i papiret og personen, der er til stede, er den samme.

Og det er her, jeg må gentage mig selv: Det er ikke det, der er givet som begrundelse i bemærkningerne til lovforslaget. Men det kan måske komme til at fremgå af betænkningen, når den skal skrives, at det, der står i bemærkningerne, ikke er hensigten, men at det er noget andet relevant.

Jeg mener, jeg har godtgjort i mine tidligere indlæg, at det ikke er relevant at sige, at denne repræsentation ved et sådant fremmøde skal sikre sig – står der endda – at det med sikkerhed kan fastslås, at vedkommende er statsborger i det pågældende land. Der tales om to gange sikkerhed, som om den, der har skrevet det, var enormt sikker på, at det er hensigten. Men det kan det næppe være, for ingen kan forvente, at den fremstillede person skal bidrage til, at en sådan sikkerhed kan opnås ved den samtale. Ergo er det altså en mispasning, og jeg håber, der bliver lejlighed til at bringe tingene på plads under udvalgsarbejdet.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Blot den slutbemærkning, at både det, hr. Arne Melchior refererer fra bemærkningerne, og det, jeg nævnte i mit sidste svar om, at der er lande, som simpelt hen ikke vil give de tilstrækkelige rejsepapirer, der gør hjemsendelsen mulig, er rigtige og gyldige begrundelser i forbindelse med vurderingen af denne sag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Som tidligere meddelt udgår den næste sag på dagsordenen, der er:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om repatriering af flygtninge.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Fremsat 9/1 96).

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 87: Forslag til lov om forhøjelse af hædersgaver. Af Bruno Jerup (EL) og Tommy Dinesen (SF) m.fl.
(Fremsat 29/11 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

I forbindelse med markeringen af 50-året for Danmarks befrielse vedtog Folketinget sidste år en lov om udbetaling af en ekstraordinær hædersgave. Der skete en fordobling af det nuværende beløb på 5.800 kr. til 11.600 kr., men altså alene i 1995. Fra 1996 skal beløbet som hidtil udgøre 5.800 kr. årligt.

Ved samme lejlighed forkastede Folketinget et lovforslag fra Enhedslisten, der stort set er enslydende med det lovforslag, som Enhedslisten og SF har sat til behandling her i dag.

Forud for fremsættelsen af de to lovforslag i 1995 var der en række drøftelser med både modstandsorganisationer og politiske partier i forbindelse med forberedelsen af 50-året for Danmarks befrielse. Der blev i den forbindelse opnået en meget bred opbakning om regeringens lovforslag om, hvordan vi også på denne måde ville markere 50-året for Danmarks befrielse. Hædersgaven er et udtryk for samfundets anerkendelse af modstandsbevægelsens kamp under besættelsen.

Det har ikke været tanken at give de tidligere modstandsfolk et egentligt forsørgelsesgrundlag. Man kan selvfølgelig altid diskutere måden og niveauet for en sådan anerkendelse. Vi vil imidlertid aldrig kunne sætte en egentlig pris på den anerkendelse og påskønnelse, vi skylder de mennesker, der i den aktive kamp gav deres liv og helbred.

Det er min opfattelse, at Folketinget med vedtagelsen af regeringens lovforslag om en skattefri engangsydelse på en pæn og fornuftig måde har markeret 50-året for Danmarks befrielse. Der er hermed givet udtryk for samfundets fortsatte anerkendelse og påskønnelse af modstandsbevægelsens handlinger under krigen.

Jeg har forståelse for Enhedslistens og SF's hensigter med det nu fremsatte lovforslag, men kan ikke støtte forslaget.

Grete Schødt (S):

Under behandlingen af lovforslag nr. L 164, som vi behandlede den 5. maj sidste år, markerede Socialdemokratiet sin holdning til forhøjelse af hædersgaver. Vi har ikke ændret indstilling, og dermed er det sagt, at vi ikke støtter lovforslaget.

Erik Larsen (V):

I forbindelse med 50-året for Danmarks befrielse sidste år havde vi en debat her i Folketinget om hædersgaverne, hvor jeg på Venstres vegne udtrykte glæde over, at vi kunne give denne ekstra ydelse i jubilæumsåret som en markering i anledning af 50-året og dermed udtrykke vores taknemlighed over for det, som blev gjort under besættelsen.

I denne forbindelse var der ikke fra Venstres side nogen tanker om, at beløbet skulle hæves permanent, og Venstre kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Den konservative ordfører, fru Karen Højte Jensen, er forhindret i at være til stede, og derfor skal jeg på hendes vegne sige, at vi afviser lovforslaget, idet vi henviser til den behandling, der var sidste år af samme tema.

Tommy Dinesen (SF):

Sidste år, da vi forberedte, hvad der skulle ske i forbindelse med festligholdelsen af befrielsen den 5. maj 1945 og 50-års-dagen derfor, havde vi nogle møder, som blev ledet af statsministeren. Her gjorde nogle partier opmærksom på, at for at der kunne blive enighed om lovforslaget i Folketinget den 5. maj, ville vi godt underlægge os – kan man vel sige – flertallet.

Lovforslaget gik ud på, at det kun var et engangsbeløb, der skulle udbetales, og i et brev gjorde jeg senere statsministeren opmærksom på vores holdning og skrev, at når festligholdelsen af dagen var overstået, ville vi godt være med til at se på problemet igen.

Når vi på daværende tidspunkt bøjede os for det flertal, der viste sig under sagens behandling hos statsministeren, var det på baggrund af, at SF syntes, det ville være uendelig trist, hvis vi den dag, hvor man skulle festligholde 50-års-dagen, skulle stå her i Folketinget og diskutere forskellige beløb. For mig var det afgørende, at de, der var med ved befrielsen, blev hædret i den forbindelse.